

ความที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๖/ว ๑๗๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

เรื่อง ใ้วันที่ ๔ ธันวาคม เป็นวันอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านแห่งชาติ

เรียน รอง-นรม., รัฐ-นร., กระทรวง กรม ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๘๐๕/๒๕๕๓
ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอเรื่อง ใ้วันที่ ๔ ธันวาคม
เป็นวันอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านแห่งชาติ มาเพื่อดำเนินการ
ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เห็นชอบใ้วันที่ ๔ ธันวาคม
ของทุกปี เป็นวันอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านแห่งชาติ
ตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๐
ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา / จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

29 พ.ย. 2550

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

(nk50_11_53/ธัชชัย)

ด่วนที่สุด

ที่ ทส 0805/ 25๓๖

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
92 พหลโยธิน ซอย 7 แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

๒๕ พฤศจิกายน 2550

เรื่อง เสนอคณะรัฐมนตรีให้วันที่ 4 ธันวาคม เป็นวันอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านแห่งชาติ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปข้อมูลการดำเนินงานเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน

เรื่องเดิม

1. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นและเพื่อเป็นวันสัญลักษณ์ในการร่วมพลังด้วยจิตอาสาของอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) และได้เสนอให้วันที่ 4 ธันวาคม ของทุกปี เป็นวันอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านแห่งชาติ ต่อที่ประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติในการประชุม ครั้งที่ 12/2550 เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2550 ซึ่งคณะกรรมการฯ มีมติ ดังนี้

1.1 เห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอให้วันที่ 4 ธันวาคม ของทุกปี เป็นวันอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านแห่งชาติ

1.2 มอบหมายให้ กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม จัดทำรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการกำหนดบทบาทของ ทสม. เป้าหมาย มาตรการและกลไกการดำเนินงานในปีนี้ และปีต่อไป เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

2. มติคณะรัฐมนตรี ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.1 มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2534 เรื่องประกาศให้วันที่ 4 ธันวาคมเป็นวันสิ่งแวดล้อมไทย

2.2 ระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ.2550

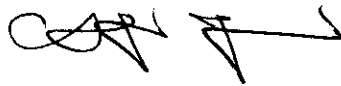
ข้อเสนอ...

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การกำหนดให้วันที่ 4 ธันวาคม ของทุกปี เป็นวันอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้านแห่งชาติ เป็นไปตามมติของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 12/2550 เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม 2550 จึงขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อโปรดทราบและเห็นชอบตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ดังกล่าวต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

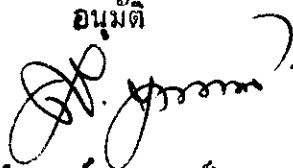
ขอแสดงความนับถือ

(นายยงยุทธ ยุทธวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รักษาราชการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อนันต์
พลเอก
(สุรยุทธ์ จุลานนท์)
นายกรัฐมนตรี
๖ ๖ ๒๕ ๒๕๕๐

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน

โทร 0-2298-5649

โทรสาร 0-2298-5647, 0-2298-5650

สรุปข้อมูลการดำเนินงาน เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน

1. ความเป็นมา

อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน เกิดจากแนวคิดในการส่งเสริมสิทธิหน้าที่ของประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกันแก้ปัญหาและสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตน ซึ่ง กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้เป็นผู้สนับสนุนให้เกิดการจัดกระบวนการให้บุคคลที่มีความสนใจ มีการแสวงหาความรู้ และประสบการณ์ มีความเสียสละ และอุทิศตัวในการทำงานด้านการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเอง เข้ามาเป็น “อาสาสมัคร” เกิดการรวมกลุ่ม และพัฒนาเป็นเครือข่าย

การดำเนินการในรูปแบบของเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม (ชื่อเดิม) เริ่มขึ้นในปี 2545 โดยนำร่องใน 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดน่าน ลำปาง สุโขทัย นครพนม เลย ขอนแก่น ชลบุรี เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี และจังหวัดกระบี่ ต่อมาได้มีการขยายเครือข่ายให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และมีเครือข่ายระดับย่อยลงไปถึงระดับหมู่บ้าน อีกทั้งมีการพัฒนาบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัคร และรูปแบบการดำเนินกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในปี 2548 จึงได้เปลี่ยนชื่อ จาก “อาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม” เป็น “อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน” หรือ “ทสม.”

2. วัตถุประสงค์ของการมี ทสม.

- 1) เพื่อเสริมสร้างศักยภาพ ความเข้มแข็ง กระบวนการเรียนรู้และพึ่งตนเองของชุมชน ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนในท้องถิ่นของตนเอง
- 2) เพื่อเชื่อมโยงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระหว่างระดับนโยบาย และระดับชุมชน

3. รูปแบบของ ทสม.

“อาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน” หรือ ทสม. คือ บุคคลที่มีความสนใจ มีการแสวงหาความรู้ และประสบการณ์ มีความเสียสละ และอุทิศตัวในการทำงานด้านการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นของตนเองอย่างยั่งยืน โดยมี “เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน” หรือ “เครือข่าย ทสม.”

เป็นเครือข่ายเชื่อมประสานของ ทสม. ในการเรียนรู้ร่วมกัน สร้างความรู้ความเข้าใจ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดเห็นเพื่อการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยใช้หลักธรรมาภิบาลในการทำงาน เพื่อนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต

ในการดำเนินงานของ ทสม. จะมี "กรรมการเครือข่าย ทสม." ซึ่งเป็นผู้แทน ทสม. ที่ได้รับคัดเลือกจากทสม. ให้ปฏิบัติงานในฐานะกรรมการเครือข่ายทสม. ในระดับต่างๆ โดยกรรมการแต่ละระดับ อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี

5. คุณสมบัติของ ทสม.

- 1) มีสัญชาติไทย
- 2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์
- 3) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- 4) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ประจำในจังหวัดนั้น
- 5) เป็นผู้สมัครใจที่จะอาสาดำเนินกิจกรรมทางด้านการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6) เป็นบุคคลที่มีความเสียสละและอุทิศตัวในการทำงานเพื่อส่วนรวม
- 7) เป็นบุคคลที่เปิดโอกาสให้กับตัวเองและผู้อื่นในการแสวงหา เรียนรู้และเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์
- 8) เป็นบุคคลที่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมที่จะใช้เป็นแนวทางในการทำงานร่วมกัน

6. บทบาทหน้าที่ของ ทสม.

- 1) ช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์ สงวน คุ้มครอง และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น
- 2) สร้างความตระหนักให้ภาคประชาชนรู้สภาพปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นและสามารถกำหนดแผนงานเพื่อแก้ไขปัญหาเองได้ รวมถึงการกระตุ้นให้ประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน หรือชุมชนของตน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) เป็นผู้ประสานงานระหว่างองค์กรประชาชน กับหน่วยงานของรัฐ และองค์กรอื่น
- 4) ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ รับและแจ้งให้ประชาชนได้ทราบถึงนโยบาย ข่าวสาร กิจกรรม ตลอดจนผลงานที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5) ติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน

7. การดำเนินงานที่ผ่านมา

1) การจัดตั้งเครือข่าย ทสม.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินงานในรูปแบบเครือข่ายอาสาสมัครฯตั้งตั้งแต่ปี 2545 โดยนำร่องในพื้นที่ 10 จังหวัด ควบคู่ไปกับการดำเนินกิจกรรมนี้ได้มีการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการเครือข่าย รวมถึงกิจกรรมที่อาสาสมัครฯจะดำเนินการในพื้นที่ และได้มีการขยายเครือข่ายเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน มีรายละเอียดดังนี้

- 1) ปี 2545 จำนวน 10 เครือข่าย
- 2) ปี 2546 จำนวน 28 เครือข่าย
- 3) ปี 2547 จำนวน 12 เครือข่าย
- 4) ปี 2548 จำนวน 4 เครือข่าย
- 5) ปี 2549 จำนวน 1 เครือข่าย
- 6) ปี 2550 จำนวน 20 เครือข่าย

ปัจจุบันมีทสม. ในพื้นที่ 75 จังหวัด ทั้งสิ้น 50,208 คน

2) การออกระเบียบรับรองรับการดำเนินงานของ ทสม.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ออกระเบียบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน พ.ศ. 2550 โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนพิเศษ 95 ง เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2550 เพื่อหนุนเสริมการดำเนินงานของ ทสม. ทั้งนี้ ผู้รักษาการตามระเบียบนี้ คือ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยระเบียบประกอบด้วย 8 หมวด 33 ข้อ มีสาระสำคัญ คือ

หมวดที่ 1 ว่าด้วย วัตถุประสงค์ และกิจกรรม มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

- วัตถุประสงค์ของการมี ทสม.(ตัว ทสม.) และเครือข่าย ทสม.(องค์กรที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงการทำงาน ของ ทสม.)
- กิจกรรมที่ ทสม. จะดำเนินการ

หมวดที่ 2 ว่าด้วยอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

- คุณสมบัติของผู้ที่จะมาเป็น ทสม.
- ขั้นตอน / วิธีการรับสมัคร ทสม.

- หน้าที่ของ ทสม.
- การฟื้นฟูสภาพของ ทสม.
- การสนับสนุนดำเนินการของ ทสม. ของหน่วยงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทุกระดับ

หมวดที่ 3 ว่าด้วยสิทธิประโยชน์ของอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

- สิทธิประโยชน์ของ ทสม.
- การออกบัตรประจำตัว ทสม.

หมวดที่ 4 ว่าด้วยคณะกรรมการอำนวยการอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

- องค์ประกอบของคณะกรรมการอำนวยการ อำนาจหน้าที่

หมวดที่ 5 ว่าด้วยคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน

- องค์ประกอบของคณะกรรมการเครือข่าย ทสม. แต่ละระดับ และอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการ
- วาระของคณะกรรมการ

หมวดที่ 6 ว่าด้วยการประชุม มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

- การจัดประชุมกรรมการ และ สมาชิก และการมีมติของคณะกรรมการ

หมวดที่ 7 ว่าด้วย การเงิน มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

- ที่มาของเงินรายได้ของเครือข่าย ทสม.
- วิธีปฏิบัติในทางการเงิน

หมวดที่ 8 ว่าด้วย บทเฉพาะกาล มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

- การเลือกคณะกรรมการใหม่แทนคณะกรรมการที่มีอยู่ในปัจจุบัน ภายหลังจากประกาศใช้ระเบียบ
- การออกบัตรประจำตัวใหม่แทนบัตรประจำตัวเดิม

3) ผลการดำเนินงานของเครือข่าย ทสม.

จากการดำเนินการทำให้มี ทสม. ซึ่งเป็นแกนนำในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นเพิ่มขึ้น เป็นกลุ่มแกนนำที่มีความหลากหลาย ทั้งอาชีพ สถานะทางสังคม องค์ความรู้ มีจิตสาธารณะสูง ร่วมพลังกันทำงานในรูปแบบของเครือข่ายตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด จนถึงระดับประเทศ ในบางพื้นที่ยังมีการบูรณาการการทำงานในระดับลุ่มน้ำ จึงทำให้สามารถ

ดำเนินงานได้สำเร็จมากมาย เช่น จัดเวทีบูรณาการในท้องถิ่น สร้างสำนักคนทุกวัย ดูแลทรัพยากร จัดการภัยพิบัติและเฝ้าระวัง จัดการในครัวเรือน เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร สร้างและพัฒนาผู้นำ เชื่อมประสานพัฒนาวิสาหกิจชุมชน ทำฐานข้อมูลสิ่งแวดล้อม พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เป็นต้น

6. การสนับสนุน ทสม.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้สนับสนุนกิจกรรมการดำเนินงาน ทสม. ทั้งใน ด้านงบประมาณ ด้านเทคนิค วิชาการและการจัดกระบวนการ รวมทั้งการสนับสนุนสื่อ และเอกสาร เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สามารถพัฒนาให้เครือข่าย ทสม. เป็นรูปแบบหนึ่งของการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีแนวทาง รูปแบบวิธีการ ดำเนินกิจกรรม ดังนี้

1) การส่งเสริมให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนเข้ามาร่วมเป็น ทสม.

- การเตรียมความพร้อมของชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ โดยการประชาสัมพันธ์ และการให้ความรู้ ความเข้าใจในแนวคิดและบทบาท หน้าที่ ของ ทสม. รวมทั้งความตระหนักของชุมชนในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น และการบริหารจัดการโดยชุมชน
- การส่งเสริมและสนับสนุนให้คนในหมู่บ้านเข้ามาเป็น ทสม.
- การพัฒนาให้เป็นกลุ่มองค์กรเพื่อเป็นแกนนำในการดำเนินกิจกรรม
- พัฒนาให้มีการบริหารจัดการในรูปแบบของคณะกรรมการ และมีการประสาน เชื่อมโยงในลักษณะเครือข่าย

2) การเสริมศักยภาพ ทสม.

- การเสริมศักยภาพด้านองค์ความรู้ และทักษะในการดำเนินการให้แก่ ทสม.
- พัฒนาให้ ทสม. เป็นแกนนำในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในหมู่บ้าน/ ในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการฟื้นฟู และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม
- การสนับสนุนให้ ทสม. เป็นแกนนำในการสร้างกระบวนการเพื่อให้ชุมชนมี กฎระเบียบในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน
- พัฒนาให้สามารถวางแผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดย ชุมชน และสนับสนุนให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
- ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยการพัฒนาอาชีพ และการเพิ่มมูลค่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น